

Investeringsbeslut i Lunds kommunfullmäktige den 17 december 2015

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

***Förvaltningsrätten i Malmö – Avdelning 1
Mål nr 13519-15
Domare 102***

2016-02-08

Jan Annerstedt & Sverker Oredsson

Ang. Lunds kommuns yttrande över vår begäran om laglighetsprövning

Vi har beretts tillfälle att yttra oss över Lunds kommuns yttrande angående laglighetsprövning i ovan angivet mål. Vi tackar för denna möjlighet och anför följande.

På tre olika punkter framförde vi i vårt överklagande kritik och krävde ett upphävande av Lunds kommuns beslut:

- A. Beslutsförslaget hade inte sänts ut i förväg utan lades på bordet under sammanträdet.
- B. Kommunen har framfört en förhoppning att ytterligare 74,6 mkr ska finansieras genom externa medel utan att ha kunnat ange varifrån dessa medel ska komma.
- C. Enligt kommunens kalkyl ska Lunds kommun betala totalt 388 mkr till spårvägsprojektet. Man anger att 17,5 mkr ska tas från projekt som ryms inom tekniska nämndens investeringsram. Dessutom sägs att 30 miljoner kronor redan förbrukats, varav 15 mkr skulle gälla den kommunala andelen. Det innebär att när det gäller 355,5 miljoner kronor av kommunens andel av projektkostnaden har inte angivits hur dessa ska finansieras.

För överskådlighetens skull behandlar vi dessa punkter var för sig.

Ad A:

Den planerade spårvägsinvesteringen i Lund är enligt kommunstyrelsens ordförande "en unikt stor enskild investering" (skriftligt interpellationssvar i Fullmäktige av Anders Almgren, Kommunstyrelsens ordförande, den 17 december 2015).

Kommunallagen (5 kapitlet, §8) stadgar att kungörelsen om tid och plats för Kommunfullmäktiges sammanträde skall utsändas minst en vecka före tidpunkten för sammanträdet. Kallelsen skall enligt samma kapitel i kommunallagen upplysa om de ärenden som skall behandlas av fullmäktige.

Kommunallagen stadgar att "kungörelse om fullmäktige-sammanträde skall anslås på kommunens eller landstingets anslagstavla minst en vecka före sammanträdet" (§ 9).

"Kungörelsen skall innehålla tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som skall behandlas." (§ 8). Lagen säger också: "Om ett ärende är mycket brådskande så att det inte hinner kungöras på det sätt som föreskrivs i 8 – 10 §§ skall kungörelsen med uppgift om ärendet anslås senast vardagen närmast före sammanträdesdagen (§ 11). Något sakligt skäl för att ärendet skulle vara brådskande har inte framförts. Dessa paragrafer

"Unikt stor enskild investering" vars budgetposter och förutsättningar reviderades samma dag som fullmäktige skulle ta ställning

Kontroversiellt projekt av systemkaraktär - sedan många år tillbaka

omtalar att det är viktigt att medborgarna och särskilt fullmäktigepolitikerna i god tid får reda på vad som ska behandlas på fullmäktiges sammanträde.

Självfallet är detta särskilt befogat när det rör sig om en kommunal investering, som dessutom inte bara är "en unikt stor enskild investering", utan också sedan många år är synnerligen kontroversiell både i Lunds befolkning och bland många av dess valda politiker.

Visserligen var spårvägsfrågan uppe som ett ärende på fullmäktiges föredragningslista den 17 december 2015 ("Planering för genomförande av spårväg Lund C – ESS"), men då med helt annat beslutsförslag än det som lades på bordet under själva mötet med Kommunfullmäktige. Att samma dag improvisera fram ett omfattande investeringsbeslut, som saknar ekonomisk täckning, är orimligt och strider mot kommunallagen. Fullmäktiges ledamöter måste ha haft möjlighet att begrunda ärendets innehåll, omfattning och konsekvenser som t ex att kontrollera om det är realistiskt att få fram ytterligare 74,6 mkr som externa medel till spårvägsrälsen, när staten sagt nej till detta.

Ett uppdrag till Tekniska nämnden att försöka finna externa intressenter, som kan finansiera spårvägsräls i Lund, var dessutom ett helt nytt, oanmält ärende

Av kallelsen till sammanträdet med kommunfullmäktige den 17 december 2015 framgick alltså inte att Fullmäktige utan normal beredning via Tekniska nämnden hade att behandla ett nytt och relativt komplicerat ärende, nämligen att ge Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen i uppdrag att försöka få fram 74,6 mkr som "extern medfinansiering" (från en i beslutet ospecificerad källa) till kommunens samlade investering i spårvägsräls mm "som i dagsläget saknas". Ändå togs ett beslut av Fullmäktige att starta det samlade spårvägsprojektet som om alla medel fanns till hands eller lätt kunde framskaffas.

Detta är ett nytt beslutsärende och det skulle ha annonserats och förberetts formellt korrekt, dvs på samma sätt som andra ärenden som ett kommunfullmäktige i Sverige har att avgöra inom kommunallagens ram.

Ad B:

298,4 mkr är i och för sig ett stort statsbidrag som Lunds kommun får från staten, beslutat av Trafikverket. Det sägs motsvara 40 procent av totalkostnaden för investeringen i räls mm.

Till detta kommer 7-8 spårvagnar, investeringar i depå, trafiklednings- och säkerhetssystem, mm, mm, som Lunds kommun förväntar att den ansvarige för kollektivtrafiken i Lund, dvs Region Skåne/Skånetrafiken, skall betala.

Saknas vid beslutet: Extern finansiering av 74,6 milj kr för spårvägsräls mm i Lunds kommun

Det har understrukits av flera politiker i Lunds kommunfullmäktige att en förutsättning för spårvägsprojektets räls mm är att dessa kostnader externfinansieras med minst 50 procent. Med extern finansiering har man avsett statlig finansiering. När Fullmäktige den 17 december 2015 beslutade sätta igång hela spårvägsprojektet så saknades alltså statsfinansiering eller annan extern finansiering med minst 74,6 mkr.

Att på detta sätt fatta viktiga beslut om investeringar, som är ofinansierade, strider mot kommunallagen. Istället borde igångsättningsbeslutet ha fattats först när (eller om) finansiering säkrats. Rimligen bör Lund därför avvakta med projektbeslut, till dess att även dessa medel står till kommunens förfogande.

Ad C:

Det är enbart denna punkt som tas upp i Lunds kommuns yttrande över vårt krav på laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Kommunjuristen lägger stor vikt vid att det endast är i fråga om utgifter "under löpande budgetår", där finansieringen ska anges. En bakgrund är, att när det gäller utgifter som finns med i budgeten är det en självklarhet att finansieringen är angiven. Det bör emellertid vara särskilt angeläget att kommunen anvisar finansiering för investeringar som drabbar flera budgetår i ett projekt av systemkaraktär, som inte kan fungera utan alla sina delar.

Spårväg är tekniskt sett en odelbar systemlösning; kommunen kan inte anlägga 1 kilometer spårvägsräls av planerade 5,3 km med en spårvagnsdepå som avslutning, utan att avsätta medel för räls för hela sträckan.

Av kommunens yttrande framgår att kommunen inte i detalj måste redovisa hur ett projekt ska finansieras under hela projektperioden.

Nu är läget det, att finansieringen är angiven för 17,5 mkr av investeringskostnaden. Vad som återstår att finansiera är 355,5 mkr. Det kan rimligen inte betecknas som en detalj i sammanhanget.

Sammanfattning

Mot bakgrund av vad som här anförts vidhåller vi vårt yrkande att Förvaltningsrätten ska upphäva det beslut som Lunds kommunfullmäktige tog den 17 december 2015.

Jan Annerstedt
Bredg 7:D, 222 21 Lund

Sverker Oredsson
Kävlinge 24 B, 222 40 Lund

Ett spårvägsprojekt är en helhet och kan inte delas upp i små delar som inte hänger samman med resten av systemet